מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ניבים וביטויים נפוצים בעברית
- להבחין בין משלב גבוה, תקני ודיבורי
- לפענח מילה לא מוכרת בעזרת ההקשר ולמצוא מילים נרדפות

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – ניבים וביטויים

- 1. ב – להתחיל שיחה ולהפיג מתח
- 2. ב – לומר דברים בכנות
- 3. ב – להתנהג בזהירות רבה

חלק ב׳ – משלב: גבוה, תקני, דיבורי

- 1 – ג (משלב גבוה)
- 2 – א (משלב תקני)
- 3 – ד (משלב דיבורי)
- 4 – ב (משלב גבוה)

חלק ג׳ – מילים נרדפות והקשר

- 1. עליז
- 2. ענק
- 3. נאה

חלק ד׳ – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – המשמעות של ניב שונה מהמשמעות המילולית של המילים
- 2. נכון – משלב גבוה מתאים לכתיבה ספרותית ומליצית
- 3. לא נכון – משלב דיבורי מתאים לשיחה יומיומית ולא לכתיבה רשמית

חלק ה׳ – כתיבה והבעה

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

- 1. יש לבדוק שימוש נכון בניב בהקשר מתאים, סיפור קצר וברור, משפטים תקינים מבחינה לשונית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ניב - צירוף קבוע שמשמעותו שונה מהמשמעות המילולית, עם דוגמה תקינה
- משלב גבוה חגיגי וספרותי, משלב דיבורי יומיומי ולא רשמי
- שימוש במשפט שסביב המילה (הקשר) כדי לנחש את משמעותה

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק קודם במשחק "צמד ביטויים" כהכנה לחלק הניבים
- כדאי לעודד תלמידים להביא דוגמאות משלהם למילים במשלב דיבורי מהחיים האישיים
- בגרסה לתלמידי חנ"מ ועולים מומלץ לדלג על הסעיפים המסומנים כקשים

דף תרגול: אוצר מילים ומשלב

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל ניבים וביטויים, נכיר את שלושת המשלבים של השפה - גבוה, תקני ודיבורי, ונלמד לפענח מילים לא מוכרות בעזרת ההקשר.

בנק מילים: עליז | ענק | נאה

1 חלק א׳ – ניבים וביטויים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה משמעות הניב "לשבור את הקרח"?

(א) לשבור חפץ קפוא (ב) להתחיל שיחה ולהפיג מתח (ג) לקרר משקה במהירות

2. מה משמעות הניב "לשים יד על הלב"?

(א) לכאוב בחזה (ב) לומר דברים בכנות (ג) להישבע באלוהים

3. מה משמעות הניב "לדרוך על ביצים"?

(א) לבשל ארוחה (ב) להתנהג בזהירות רבה (ג) לשבור משהו בטעות

2 חלק ב׳ – משלב: גבוה, תקני, דיבורי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אכן	___	**א.** משלב תקני
2. כן	___	**ב.** משלב גבוה
3. סבבה	___	**ג.** משלב גבוה
4. הנני שמח	___	**ד.** משלב דיבורי

3 חלק ג׳ – מילים נרדפות והקשר

השלימו את המילה החסרה.

1. מילה נרדפת ל"שמח" היא _____

2. מילה נרדפת ל"גדול" היא _____

3. מילה נרדפת ל"יפה" במשלב גבוה היא _____

4 חלק ד' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ניב הוא צירוף מילים שצריך להבין אותו מילה במילה	☐	☐
2	משלב גבוה משמש בדרך כלל בשירה ובטקסטים חגיגיים	☐	☐
3	משלב דיבורי מתאים לכתיבת מאמר רשמי	☐	☐

5 חלק ה' – כתיבה והבעה

ענו בקצרה.

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו ניב אחד שלמדתם וכתבו סיפור קצר של 3-4 משפטים שבו הניב מככב

כרטיס יציאה

מהו ניב? תנו דוגמה אחת

מה ההבדל בין משלב גבוה למשלב דיבורי?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 😕